

บทคัดย่อ

ชื่อวิทยานิพนธ์	ผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินเชิง ท่องเที่ยว อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
ชื่อผู้เขียน	นางสาวสไบทอง กั้นนะ
ชื่อปริญญา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการสิ่งแวดล้อม)
ปีการศึกษา	2556

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สาเหตุการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินเชิงท่องเที่ยวอำเภอสวนผึ้งจังหวัดราชบุรี 2) ผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินเชิงท่องเที่ยว อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี 3) แนวทางในการควบคุมผลกระทบสิ่งแวดล้อมและแนวทางการใช้ประโยชน์ที่ดินที่เหมาะสม โดยงานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interviews) กับผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) ในพื้นที่ ร่วมกับการศึกษาเอกสาร (Documentary Research)

ผลการศึกษาพบว่า สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินเชิงท่องเที่ยวอำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี มีสาเหตุมาจากการเพิ่มขึ้นของสถานประกอบการที่พักตากอากาศ จากปัจจัยดังนี้ 1) มีสภาพอากาศดีอากาศเย็น และธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ 2) ตั้งอยู่ใกล้กรุงเทพฯ และ 3) การเปิดให้เช่าพื้นที่อย่างเป็นทางการของสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ราชบุรี นอกจากนี้จากการศึกษานโยบายภาครัฐพบว่า จังหวัดราชบุรีมีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวแต่ขาดนโยบายส่งเสริมด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ขาดการส่งเสริมรูปแบบการท่องเที่ยวที่ชัดเจน ขาดมาตรการในการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดิน และขาดหน่วยงานเข้ามาดูแลรับผิดชอบอย่างชัดเจน ส่งผลให้เกิดผลกระทบสิ่งแวดล้อมในแต่ละด้านดังนี้ 1) ด้านทรัพยากรกายภาพ ส่งผลกระทบต่อปริมาณน้ำในแหล่งน้ำผิวดินซึ่งมีปริมาณลดลงและมีการสร้างฝายกั้นน้ำทำให้ความสามารถในการระบายน้ำลดลง 2) ด้านทรัพยากรชีวภาพ ส่งผลกระทบต่อจำนวนของความหลากหลายทางชีวภาพบนบก ทรัพยากรป่าไม้ พืชพรรณและสัตว์ป่าเฉพาะถิ่นมีจำนวนลดลง 3) ด้านคุณค่าการใช้ประโยชน์มนุษย์ ส่งผลกระทบต่อการใช้ที่ดินเนื่องจากทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินเกิดปัญหาขาดแคลนน้ำเพื่อนำมาใช้เพิ่มขึ้น ส่วนระบบสาธารณสุขปภคส่งผลกระทบต่อปริมาณไฟฟ้าเนื่องจากมีความต้องการใช้ไฟฟ้า

(4)

เพิ่มขึ้นแต่กำลังการผลิตไฟฟ้าเท่าเดิม เกิดปัญหาขาดแคลนน้ำประปาเพิ่มมากขึ้น มีปริมาณขยะและสิ่งปฏิกูลเพิ่มขึ้น และมีการจราจรติดขัดในช่วงเทศกาล 4) ด้านคุณภาพชีวิต ส่งผลกระทบต่อด้านบริการสาธารณสุขจากการที่มีอุบัติเหตุเพิ่มมากขึ้น แต่ส่งผลกระทบทางบวกต่อเศรษฐกิจ/สังคม เนื่องจากประชาชนมีอาชีพที่มั่นคงและมีรายได้เพิ่มขึ้น และมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่เพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะในการควบคุมผลกระทบสิ่งแวดล้อมและแนวทางการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เหมาะสมกับอำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี แบ่งออกเป็น 1) ภาครัฐ ควรแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับสิทธิการครอบครองที่ดิน มีการออกกฎหมายในการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินให้ชัดเจน เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการออกกฎระเบียบ ข้อบังคับ 2) ผู้ประกอบการที่พักตากอากาศ ควรพัฒนาสถานประกอบการที่พักตากอากาศให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ มีคุณภาพได้มาตรฐานใส่ใจสิ่งแวดล้อม 3) ประชาชนควรให้ความใส่ใจแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น มีการสร้างเครือข่ายประชาชนเพื่อดูแลสิ่งแวดล้อม พัฒนาการทำการเกษตรกรรมให้เกิดความยั่งยืนและ 4) นักท่องเที่ยวควรเลือกท่องเที่ยวหรือพักในสถานประกอบการที่พักตากอากาศที่ไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ ปฏิบัติตามกฎหมายของสถานที่ท่องเที่ยวอย่างเคร่งครัด